

7. Potravní chování

7.1. Příjem potravy

Prasata jsou všežravci, nejčastěji hledají potravu na zemi a v zemi rytím s využitím vynikajícího čichu. Požírají kořinky, rostliny, bezobratlé živočichy a drobné obratlovce. Na podzim jsou hlavní složkou jejich jídelníčku v přírodě žaludy, ořechy a bobule. Hledáním potravy stráví ferální a divoká prasata až 80% svého času, během toho požírají potravu v 10 až 25 porcích denně. Délka hledání a příjmu potravy je ovlivněna délkou dne, velikostí skupiny a dostupností potravy. Obdobně jako je aktivita prasat nejvyšší ráno a večer, tak stejně je i v tuto dobu nejaktivnější rytí a hledání potravy. U vyhledávání a přijímání potravy se uplatňuje sociální facilitace.

Video:

Vyhledávání a přijímání potravy u divokých prasat s využitím čichu a rytí. Uplatňuje se sociální facilitace.

https://youtu.be/HxF_jAJFID8

V intenzivních chovech, kde se předkládá krmivo v několika dávkách, může příjem trvat pouhých 10 minut denně. Na příjem potravy u prasat má vliv chutnost, složení a struktura potravy a také postavení ve skupině, možnost dostat se ke krmnému místu a podobně. Sladká chuť má pro prasata přitažlivý účinek, naopak hořké chutě a sůl příjem snižují. Také zdroj bílkovin a vlákniny musí být důležitým faktorem při výběru krmných směsí. Pokud jsou prasata v zimním období ustájena ve venkovních výběžích, může to zvýšit příjem potravy. Ten je v neposlední řadě ovlivněn i genetickou výbavou daného prasete.

Video:

Příjem potravy u prasat chovaných ve venkovním výběhu – i zde se uplatňuje sociální facilitace.

<https://youtu.be/9Pt3rc2vMwl>

Pokud jsou prasata krmena způsobem ad libitum, přijímají 8-12 porcí denně po hmotnostech zhruba 50g. Vzhledem k tomu, že prasata mají krmivo předkládané a nemusí při hledání vyvíjet tělesnou námahu, mohou mít nadváhu, což je nežádoucí u pet prasat nebo u prasnic po odstavu. Chovatelé jim mohou začít předkládat výrazně méně porcí denně v rámci restriční diety, tento způsob je však u prasat nevhodný vzhledem k výše zmíněnému způsobu příjmu a frekvenci v přijímání potravy.

Foto:

Pet prase s nadváhou (vpravo).

7.2. Pití

Prasata denně přijmou 3-5,5 l vody, toto množství závisí na typu potravy, její struktuře a vlhkosti, na okolní teplotě a dále souvisí se zdravotním stavem, stresem a dalšími faktory. Prasata průměrně pijí 20-30x denně v 15-30 sekundových intervalech. Uvádí se, že při nárazovém krmení se napijí až po zkonsumování celé dávky, při delším hledání a příjmu potravy střídají pití s příjmem krmiva. Přijímání tekutin může být další z aspektů hodnocení welfare, protože prasata, která jsou v nevhodně teplých klimatických podmínkách nebo ta, která trpí průjmami, pijí více. Rovněž prasata, která hladoví, se více uchylují k pití vody, její příjem je tedy zřejmě korigován mimo jiné pocitem naplněnosti žaludku. V některých chovech může být pozorováno nadměrné pití vody v důsledku nudy.

Foto:

Napáječky ve velkochovu – ve dvou různých výškových polohách od země pro pohodlné napití u odstavených prasat a prasat v předvýkrmu, která rychle rostou.

V tradičních chovech se obvykle používají žlaby nebo jiné nádoby s vodou, kam prase ponoří dutinu ústní a vodu nasává. Naopak v intenzivních chovech je nejčastějším způsobem voda podávána pomocí automatických napáječek. Prasata se velmi rychle naučí tyto systémy ovládat a nebývají s tím spojené žádné problémy. Část vody zvířata přijímají také v potravě, v případě vlhkého nebo mokrého krmení. Prasata musí mít vodu neustále k dispozici, jak vyplývá i ze zákona na ochranu zvířat proti týrání a vyhlášky o minimálních standardech pro hospodářská zvířata. Je tedy potřeba zajistit pravidelnou kontrolu napáječek a také to, aby k nim měla všechna prasata přístup a byl zvolen vhodný počet napájecích zařízení na skupinu prasat. Vyhláška uvádí minimálně jednu napáječku na 16 prasat (od stáří dvou týdnů).

Video:

Přijímání vody z napáječky ve velkochovu.

<https://youtu.be/egqdU0Wm6Ek>